

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025–2026

Limba și literatura rromani maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

O JEKHTO SUBIJÈKTO

(30 pùnkture)

1. O sênso/ o xatâripen e alavesqo „arakhel” andar o dino tøksto si: „a găsi”. **2 pùnkture**
2. a **2 pùnkture**
3. b **2 pùnkture**
4. - vaş o xramosaripen e titulosqo andar o tøksto: O godăver čhavo **2 pùnkture**
- vaş o lačo čăcaripen e amboldipnasqo **2 pùnkture**
5. Dela pes po 1 pùnkto vaş o lačo alosaripen svakone enuncosqo.

6 x 1 pùnkto = 6 pùnkture

O enùnco	Si čăces	Na si čăces
a. Gelindoj kadă bi resesqo, o manuş maladilăs jekhe tikne sapeça.	X	
b. O sap manglăs kaj o manuş te ingerel les e vurdoneça.		X
c. O manuş thaj o sap kerenas savorre bută khethanes.	X	
d. O manuş gelăs k-o bikinitori te kerel lesqe čăcipen.		X
e. P-o drom kaθar i krisalin e čhave kerde čăcipen le manuşesqe.	X	
f. E čhave dine barrença and-o sap 3i kana mudarde les.	X	

6. - dena pen **4 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e zanglimata **palal sar trebal te phiraven pen e čhave penqe dadença**. Dikhela pes te/ kana e siklövne labären/ utilizisaren jekh čăco xramosaripen thaj jekh şukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doşa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava.

7. - dena pen **6 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklövne čăcaren penqo amboldipen palal o phenipen le duje čhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklövne labären/ utilizisaren jekh čăco xramosaripen thaj jekh şukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklövne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doşa.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava.

O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

1. b 2 pùnttură
2. a 2 pùnttură
3. b 2 pùnttură
4. Dela pes po 1 pùntko vaś o lacho xramosaripen e alavenqo andar e parantèze: *ʒas, manqe, familiaça, phure*.
4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
5. Vaś o lacho keripen e propoziciaqo and-i savi o alav „amal” te avel ka-o kèzo akuzativo.
4 pùnttură
6. Vaś o lacho keripen e frazaqo and-i savi e *predikàtură te aven e vèrbură „kamel” thaj „ʒal”*.
4 pùnttură
7. Dela pes po 1 pùntko vaś svàko lachi doś savi sas laches lačardi:
*Amaro them, i Rumùnia, si but šukar. Anda leste **lesθe** arakhas but šukar gava vi fòrură. Anda ~~mirri~~ mirro gav ʒiven but ~~rrom~~ rroma vi gaʒe. Von xatären pes **pen** miśto.*
4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
8. dena pen **6 pùnttură** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne áčăren penqo amboldipen palal „**sar trebal te avel jekh áčo amal?**”. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labăren/ utilizisaren jekh áčo xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).
 - dela pes **1 pùntko** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa.
 - dela pes **1 pùntko** kana o xramosaripen si les 40-70 alava.

O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùnttură

E pùnttură avena dine kana:

- vakăresa palal e tradicionàlo bută/ profèsie 4 pùnttură
- vakăresa palal sar si prezentisarde and-i poezia e čhavenqe àkie 6 pùnttură
- xramosaresa palal e àkie kaj keres len tu and-i tiri famìlia vi tire amalença kana si ivend 6 pùnttură
- xramosaresa aver informàcie save si len phandlipen le dine temaça 4 pùnttură

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godănqo – 4 pùnttură

- o organizisaripen e godănqo – 2 pùnttură
- sar si prezentisarde e godă – 2 pùnttură

E xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùnttură

- vaś e vortografiaqe règule – 3 pùnttură
- vaś e puntuaciaqe règule – 2 pùnttură
- vaś o šukar xramosaripen – 1 pùntko

NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clișeele lingvistice și ideatice.